

Resumé

Hlavním cílem této rigorózní práce je postihnout aktuální problémy hospodaření státních rozpočtů vybraných členských států Evropské unie. Opomenut není nezbytný úvod věnující se samotnému institutu státního rozpočtu a jeho historickému vývoji. V rámci mapování problematiky státního rozpočtu České republiky je práce zaměřena především na reformní snahy vlád minulých i současných. Zmíněny jsou připravované reformní kroky i ty, které se již staly součástí právního řádu České republiky. Následně se práce zaměřila na nastínění situace tzv. dluhových krizí na území Řecka, Irska a Portugalska. Závěr práce je věnován řešení tzv. dluhových krizí ze strany Evropské unie, které do budoucna výrazně ovlivní podobu tohoto společenství.

Rigorózní práce se skládá z pěti hlavních kapitol. První kapitola je úvodní a poskytuje teoretický základ pro kapitoly následující. Je rozdělena na pět podkapitol. První z nich se věnuje historickému vývoji institutu státního rozpočtu, druhá je pak zaměřena na samotný pojem státního rozpočtu a rozpočtového práva. Následující tři podkapitoly se zabývají funkcemi státního rozpočtu, fiskální a rozpočtovou politikou a základními zásadami rozpočtového práva.

Kapitola druhá popisuje vývoj a stav hospodaření státních rozpočtů na území České republiky. Je rozdělena na sedm podkapitol. Cílem první podkapitoly bylo zmapovat vývoj institutu státního rozpočtu na našem území. Druhá z podkapitol pak mapuje jeho zakotvení v právním řádu České republiky. Třetí podkapitola analyzuje vývoj rozpočtového hospodaření na našem území od roku 1993, především pak vývoj státního dluhu. Následující čtyři podkapitoly jsou věnovány již samotným reformním snahám vlád minulých i současných.

Cílem třetí kapitoly bylo zhodnotit výše uvedené reformní snahy a nabídnout některé návrhy de lege ferenda. Třetí kapitola je rozdělena na pět podkapitol. První a druhá z nich hodnotí reformní snahy v obecné rovině, včetně návrhu tzv. Finanční ústavy České republiky. Další tři podkapitoly jsou již zaměřeny na hodnocení konkrétních reforem v oblasti práva daňového, práva sociálního zabezpečení a ve zdravotnictví.

Čtvrtá kapitola pak prostřednictvím pěti podkapitol mapuje vývoj tzv. dluhových krizí nejen na území Řecka, Irska a Portugalska. Opomenuty nejsou jejich hlavní

příčiny, reformní snahy, poskytnutí finanční asistence ze strany Evropské unie a Mezinárodního měnového fondu a plnění podmínek této pomoci ze strany uvedených členských států měnové unie.

Závěrečná pátá kapitola se zabývá řešením tzv. dluhových krizí členských států měnové unie ze strany Evropské unie. Je rozdělena na sedm podkapitol. Úvodem je nastíněn historický vývoj měnové unie, a to včetně podmínek účasti v ní. Dále se kapitola zabývá stávajícím i budoucím systémem stabilizačních mechanismů, které mají čelit aktuálním dluhovým problémům členských států. Stranou zájmu práce nezůstal ani aktuální návrh smlouvy, která by měla v budoucnu vytvořit fiskální unii v rámci Evropské unie.